

EĞİTİM VE GERÇEKÇİLİK

Prof. Yaşar GEYİKDAĞI

Bu kısa deneme, eğitimde gerçekçiliğin toplumsal bunalımları hafifletmede önemli bir rol oynadığını göstermeye çalışacaktır.

Ruhbilimcilerin büyük bir kısmına göre insanın kişiliği süperego, benlik ve bilinçaltı olmak üzere üç kısımdan oluşur. Süperego, çevrenin yani aile, okul v.s. gibi faktörlerin aşıladıkları ideal değerleri içine alıp bunların etkisi ile oluşur. Örneğin, daima doğru konuşmak ve davranmak, büyüklere saygılı olmak, filân ulusun veya dinin üstün nitelikleri haiz olduğu v.s., ana babaların çocuklarına telkin ettikleri ve süperegolarına kattıkları ideal değerlerdir. Bunların bir kısmı faydalı ve gerçekçi olduğu halde, diğerleri gerçekdışı ve zararlı da olabilir.

Öte yandan, insan, sevmediği, işine gelmeyen veya kendisine telkin edilen ideal değerlere aykırı düşen gerçekleri bilinçaltına atar, unutmaya çalışır, ve unuttuğunu zanneder. Halbuki, unutulmuş olduğu sanılan olay, herhangi bir başka olayın etkisi ile yeniden hatırlanabilir.

İnsanın benliği işte bu iki faktörün yani süperego ile bilinçaltının arasında kalmaktadır ve bu iki faktörün arasında doğacak çelişkiler aşırı bir düzeye ulaştığı takdirde, önemli bir ruhsal sorun olan kişilik bölünmesi meydana gelecektir. Örneğin, gerek ailesi gerekse ilk ve orta öğrenimde

gördüğü dersler öğrenciye kendi ulusunun bilimde, savaşta, edebiyatta v.s. en üstün başarılarına eriştiğini aşlar. Ancak tek olaylar ve örnekler bunların yanlış veya abartmalı olduğunu gösterdikçe öğrenci bu gerçekleri bilinçaltına itmeye başlayacaktır. Belirli bir zaman geçince hem bilinçaltındaki birikimin artması hem de, örneğin, üniversitelerde okuyarak gerçeği anlayıp kendi ulusunu aşırı derecede küçük görmek gibi olayların etkisi ile çocukluktan gençliğe geçişi yapan insanın süperegosu kendi ulusunu üstün tutarken, bilinçaltı tersine aşağı görür ve sonunda ikisi arasında bir çatışma başlar.

Demek ki, toplumsal çalkantıların önemli nedenlerinden biri de gerçek dışı değerlerin insan dimağına aşılması oluyor. Bu gerçek dışı değerleri aşıl原因an çeşitli etkenlerin çoğunun kontrol altına alınması güç veya olanaksızdır. Ancak bu faktörlerden belki de en önemlisi olan eğitimin önemli ölçüde kontrol altına alınması mümkündür. Esasen şimdiye kadar eğitim kurumları çocuklara gerçekçi değerler aşıl原因amak konusunda bir hayli çaba harcamışlardır. Tabii, bunun için ders müfredatı ve öğretmenlerin seçimi ve yetişmesi önemli bir rol oynar. Ne var ki, öğrencide ve halkta moral yüksek tutulsun diye gerçeklerin tamamı sunulmadı ve hatta bazı gerçek dışı şeyler bile aşılandı. Bu insanların önemli bir kısmı sonunda kendilerinden gizlenen bazı şeylerden haberdar olunca öfkelenip ulusal kurumlara karşı güvenlerini yitiriyorlar ve ruhsal bunalımlara sürükleniyorlar. Bunun için okullarımızda verilen eğitim tamamen gerçeklere dayanmalı ve gerçeğin tamamını göstermeye gayret etmelidir ki insanlar kendilerini aldatılmış hissetmesinler.

Eğitimde gerçeklere aykırı değerler aşıl原因ama süreci bütün dünya ülkelerinde değişik ölçülerde mevcut olup, toplumsal bunalımları arttırmaktan başka bir yararı yoktur. Bunun için biran önce bu durumdan kurtulmak ve eğitimi tam bir gerçekçiliğe yöneltmek gereklidir.

- *Kapalı olarak duran bir kitap, bir kâğıt blokundan başka bir şey değildir.*

Çin Atasözü

- *Eğitimin maliyeti yükselmekte devam ederse, o da cahillik kadar pahalı olacak demektir.*

Bill GOLD

- *Budalalar söylediklerine, akıllılar da söylemediklerine pişman olarak günlerini geçirirler.*

Will HENRY

- *Teknik hiçbir zaman idarede, bir kahve paydosundan daha iyi haberleşme düzeni kuramaz.*

Earl WILSON